

Андрієнко М.Я., студ., V курс, 7 група, економічний ф-т
Науковий керівник – к.пед.н., доц. Варнавська І.В.
Херсонський державний аграрно-економічний університет

СУЧАСНА ОСВІТНЯ СТРАТЕГІЯ: НОВІ СОЦІАЛЬНІ ОРІЄНТИРИ

Сьогодні в Україні сформований і реалізується комплекс стратегічних завдань, спрямованих на розвиток освіти. Основні напрями державної політики у сфері освіти визначаються нормами закону «Про освіту в Україні», Національною доктриною освіти, Державною програмою України «Розвиток освіти на 2013–2020 рр.». Ці державні документи містять цілу низку заходів щодо оптимізації розвитку системи освіти країни.

Сучасні зміни, що відбуваються в суспільстві, не можуть не позначитися на змісті і структурі системи освіти. За останній час вона зазнала суттєвих змін в руслі загальних процесів демократизації суспільства, становлення інноваційної економіки.

В Україні і в світі накопичено величезний досвід проведення реформ у сфері освіти. Сучасні освітні реформи продиктовані прагненням задовольнити нові потреби розвитку економіки, культури, науки і техніки. Варто відзначити, що системна криза освіти, яка розвивається в галузі економіки, багато в чому обумовлена її примусовим переведенням на ринкові умови без урахування специфіки освітньої діяльності.

З одного боку, тривала «закритість» нашого суспільства, однаковість форм і методів навчання, жорстке державне регулювання, командно-адміністративний контроль стримували ініціативу та інновації у сфері освіти. З іншого – державний патерналізм вплинув на розвиток системи освіти позитивно: була створена цілісна система освіти, яка відповідала рівню найбільш розвинених країн.

Складність проведення освітніх реформ в Україні, на наш погляд, пов'язана з наявністю дисбалансу між потребами сфери освіти і її ресурсним забезпеченням. Недолік ресурсів негативно впливає на потенціал всієї освітньої системи, значно стагнаційний вплив на процеси модернізації. Крім того, відсутність ефективної взаємодії освітніх організацій з бізнес-спільнотою в державно-приватне партнерство сфери освіти не дозволяє в повній мірі вирішити проблему ресурсного забезпечення і підвищення конкурентоспроможності вітчизняної освіти.

Реалізація соціальної спрямованості розвитку освіти тісно пов'язана з необхідністю формування гнучкої і диверсифікованої системи освіти, що відповідає вимогам ринку праці і потребам інноваційної економіки. Для сучасної української освіти все ще характерна неузгодженість попиту і пропозиції освітніх послуг. Однією із серйозних проблем є наявність суперечності між зростанням потреби в кадрах і створенням умов для задоволення цього попиту, а також відсутність дієвих механізмів і моделей працевлаштування.

Сьогодні українська система освіти розвивається в різних напрямках. Її характеризують такі властивості: гуманізація, багаторівневість, комп'ютеризація, інформатизація. В перспективі передбачається формування нової структури мережі освітніх організацій, що відповідає реаліям економіки знань, а також встановлення більш тісного зв'язку професійної освіти із суб'єктами попиту на ринку праці, підвищення ролі корпоративної підготовки.

Найважливішим стратегічним ресурсом економічного і соціального розвитку суспільства є опора на талант, креативність та ініціативність людини. Відбувається зміна пріоритетів соціального позиціонування на основі переходу від матеріального капіталу і одноразового освоєння професії до соціального капіталу, безперервної освіти, здатності до адаптації, нового рівня трудової і соціальної мобільності.

Новий вигляд української освіти визначається формуванням системи, що створює умови як для професійного, так і для особистісного розвитку при гарантії досягнення високого стандарту якості навчання і технологій для всіх видів освіти.

Особистісно орієнтована модель освіти дозволить істотно підвищити конкурентоспроможність учнів, освітніх організацій і спрямована на інноваційний розвиток та кардинальне вдосконалення процесу навчання на основі індивідуалізації освітніх траєкторій з урахуванням особистісних властивостей, інтересів і потреб того, хто навчається.

На сьогодні підхід до освіти принципово інший. Це не тільки отримання глибоких знань і умінь в певному конкретному напрямі, але і розвиток комунікативних навичок, широти світогляду, самостійності поглядів. Успішність змін в освітньому процесі багато в чому залежить від їх відповідності сучасним вимогам і від ступеня орієнтації на перспективи суспільного розвитку. В цьому сенсі система освіти як соціальний інститут є найважливішим ресурсом суспільства, покликаним забезпечити стимулювання економічного зростання.